

ni Ivan Wuntara, ki se je rodil v Brucku na Gor. Štajerskem, a ga je avstrijska oblast pred dnevi izgnala v Selnico, ker je bil njegov oče tjakaj pristojen. Hitro po prihodu v pristojno občino je zagrešil omenjeni vlom in pobegnil nazaj v Avstrijo. V Eibiswaldu so ga prijeli avstrijski orožniki in so našli pri njem skoraj ves v Selnici ukradeni denar. Prijeti bo izročen naši oblasti.

Strel iz zasede. Ko se je peljal mehanik Jožef Kmetec pod večer s kolesom proti Turnišču pri Ptuj, je oddal nekdo nanj iz zasede ter teme strel. Krogla je pogodila Kmeteca v leva pleča. Kmeteca so vsega s krvjo oblitega v noči po napadu prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Izsledena tatvina telefonske žice. V smeri iz Ljubljane proti Igu in Tomišlju je bilo bakrene telefonske žice pokradene 100 kg. To žico je pripeljal nek voznik v Ljubljano, kjer jo je hotel vnovčiti kot star baker, a ga je policija zaprla. Voznik je izpovedal, da je prejel žico od nekega starega tatu, kateri je že tudi pod ključem s sokrivci vred.

Vlom v čevljarsko delavnico. Neznani storilci so vlomili v čevljarsko delavnico Tomaža Ogrina v Mengšu pri Ljubljani. Odnegli so precej usnja in raznih čevljarskih potrebščin. Mojster Ogrin je precej oškodovan.

Izpred sodišča.

Obsojena ponarejevalca tombolskih kart. Pred celjskim sodiščem se je vršila 9. novembra obravnava proti bratoma Lovrenču in Ivanu Komove, ki sta ponarejala številke na tombolskih kartah in sta se na tak način večkrat dokopala do lepih dobitkov. Brata sta že bila večkrat kaznovana radi podobnih goljufij. Izsledili so ju na tomboli steklarjev v Hrastniku 29. avgusta, kjer sta skušala s ponarejeno številko na tombolski karti dvigniti 4000 din vredno motorno kolo. Obdolženca sta pred sodiščem očitana dejanja priznala. Lovrenc je bil obsojen na dve leti robije, Ivan na osem mesecev strogega zapora.

Slovenska Krajina

Na potu iz mlina utonil. Alojzij Nemec, 21 letni delavec iz Večeslavcev, je hotel odnesti iz mlina vrečo moke po brvi čez potok. Po nesreči je padel v vodo in utonil. Potegnili so ga po dolgem iskanju iz potoka pri Bistrici.

Občni zbor Prosvetne zveze.

V četrtek 11. novembra predpoldan se je vršil v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru občni zbor Prosvetne zveze. Vodil ga je predsednik g. dr. Josip Hohnjec, ki je v svojem govoru poudarjal med drugim to-le:

GOVOR PREDSEDNIKA PROSVETNE ZVEZE G. DR. JOSIPA HOHNJEC

Naloga prosvete je oblikovanje človeka za življenje in za izpolnitev nalog, ki jih stavi življenje. Veliki ruski pisatelj Tolstoj določa to nalogo tudi za šolsko izobrazbo in vzgojo, tem bolj mora to veljati za izvenšolsko vzgojo in prosveto, ki jo vrši naša prosvetna organizacija. Danes se prav čestokrat čuje tožba, da postaja mladina vedno bolj nesposobna za življenje, ker ji manjka ne sicer razuma, marveč značaja. Sam Masaryk, v septembru letošnjega leta umrl predsednik češkoslovaške republike, se pridružuje tej tožbi zlasti glede na mladino, ki je študirala. Ko je našel vse, kar se tak mladenič nauči na gimnaziji in na vseučilišču, pravi to-le: »Stopi v življenje — za življenje pa ne nese nič s seboj, prav nič! V življenju bi moral biti predvsem značaja, a značajem ni bil stvoren.« Masaryk ima prav, predvsem je potrebno ustvariti značaje. To pa je nemogoče brez rešitve vevlačnega vprašanja o smislu življenja. Ali ima življenje kak smisel? Znani nemški učenjak A. Humboldt je v svojih »Spominih« zapisal to sodbo: »Življenje je največja neumnost.« To je obup nad človekom in človeštvom. Življenje ima svoj smisel. Kaj je smisel življenja? Drevo ima svoj smisel ter ga izpolnjuje, če po svojih notranjih zakonih raste ter rodi listje, cvet in sad. Človek in njegovo življenje ima smisel, če živi človek po notranjih zakonih, ki mu jih objavljata razum in vera, če izpolnjuje svoje dolžnosti kot poedinec in član človeške družbe in če stremi za dosegom

končnega življenjskega namena, ki mu ga je določil Bog, početnik vsega življenja. Življenjski nazor je del svetovnega nazora, ki se ob njem ločijo duhovi. Ločitev duhov je povzročila ter povzroča različnost prosvetnih in vzgojnih smernic.

Julijan in Julijančki

Taka ločitev se pojavlja v vsakem narodu, in to v tem večji meri, čim kulturnejši je narod. Obstoja tudi v našem narodu. Diktatura v naši državi je hotela to razdeljenost in razločenost odpraviti na njej lasten način: ukinila je vse krščanske prosvetne organizacije. Naš slovenski narod je to ukinitve ocenil in občutil prav tako, kot je čutila v 4. stoletju katoliška cerkev ukinitve krščanskih šol po rimskem cesarju Julijanu Odpadniku (umrl 363 po Kr.). Prepoved krščanskih šol so kristjani istovetili z zakonom rimskega prava iz 1. stoletja: »Christianos esse non licet (nikdo ne sme biti kristjan)!« Saj ni krščanstva brez krščanske resnice in krščanskega življenja, oboje pa daje pouk in vzgojo. Zato je bila bolest, ki nas je navdajala pred štirimi leti ob razpustu naše krščanske prosvete, slična bolesti katoličanov v 4. stoletju. Kakor je hotel cesar Julijan z razpustom in prepovedjo krščanskih šol natirati vso mladino v poganske državne šole, tako so hoteli naši JNSarski Julijančki z razpustom krščanskih prosvetnih organizacij pomagati svojim nekrščanskim organizacijam do članstva in razmaha. Julijanova nakana ni uspela, tudi naši JNSarski Julijančki so postali bogatejši na razočaranju. Cesar Julijan je padel v vojni, naši Julijančki pa so padli z vladnih stolčkov. Njegov padec je prinesel vstajenje naše krščanske prosvete. Naši nasprotniki, ki prosveto popolnoma usužnjujejo politiki, so dosegli nekaj, česar niso hoteli: naše ljudstvo je še bolj spoznalo, kakšen zaklad je zanj krščanska narodna prosveta.

Katolištvo

Bogastvo naroda ni samo zemlja, izpopolnitev njenega obličja po znanosti in tehniki, izkoriščanje njenih naravnih sil in zakladov in vobče mnoštvo tvarnih dobrin. Še večje bogastvo kot tvarna kultura je osebnostna kultura vseh članov naroda. V človeku je naravno teženje, da izpopolni svoje življenje in tudi občestva, ki v njih njegovo življenje poteka. Človekov duh je vir, ki iz njega izvira razvoj in izpopolnitev notranjih človekovih zmognosti, zunanjih življenjskih ureditev in ustanov ter v naravi danih eksistenčnih pojavov. Treba je torej predvsem človeškega duha uravnati in upodobiti po božji ideji o človeku. To je najvažnejša sodobna naloga naše prosvete. Če bi jo puščali v nemar, bi izgubili svoje eksistenčno pravo kot krščanska prosvetna organizacija. Vsak član našega naroda bodi cel kristjan, globoko zasidran v krščanski veri in krščanskih krepostih, to je prvi in glavni cilj našega vzgojno-prosvetnega dela. Vzvišen in plemenit je ta cilj

Knjižnica rajnega češkoslovaškega predsednika

Pokojni češkoslovaški predsednik Masaryk je spadal med najbolj izobražene državnike na svetu. Vse svoje življenje se je živo zanimal za vsa duhovna vprašanja. Skoraj ni pomembnejšega znanstvenega ali leposlovnega dela, ki bi ga ne imel v svoji knjižnici. Že kot dijak in pozneje kot vseučiliški profesor na Dunaju je položil temelj te knjižnice, ki je do njegove smrti narasla na 107.300 knjig. In vse te knjige je natančno zapisoval v seznam. Več nego tretjina knjig kaže sledove njegovega študija. Pri čitanju si je delal obrobne opazke, ki kažejo, kako marljivo se je bavil s knjigo. Razen knjig

Zakopano zlato.

5

Ali zdaj ji ne kaže drugače. Danes popoldne je bil spet Lah tu. Tokrat je bilo vse tiho gori v očetovi izbi. Oče pa je od te ure ves drugačen. Ne reče nič, kar pred se strmi. Niti vpraševati ga noče; saj ve, kako je. Zato je po večerji tudi kar vzela ruto in se ogrnila ter šla. Saj je itak vseeno. Domačija je na kantu, ne pomaga nič.

Ko je prišla na Bistrico, je bila skoraj že noč. Dež je naškrapoval in prve jesenske megle so se kadile po bregih.

Gradiška gospodinja se je začudila, ko je Rozika vprašala po Tinetu.

»Gospodar ni doma, je pri Ožboltu.«

Rozika se je zdrznila:

Pri Anici je torej! si je mislila. Ali kar tako se ne vdam, pa ne in ne!

»Bodite tako dobri pa pošljite koga po njega! Moram govoriti z njim. Veste... no, nekaj ga moram vprašati,« je napol moledovaje silila v starko.

Stisnila se je na klop in se tesneje ovila z ruto, kajti jelo jo je mraziti. Tako je čakala, medtem ko je dekla šla po Tineta.

Ta je sedel pri Ožboltu. Kadila sta vsak iz svoje pipice in si pripovedovala to in ono iz davnih in nedavnih dni. Tine je bil ves drug ko prej nekaj: vesel in zadovoljen mu je bil obraz.

Anica se je večkrat skrivaj ozrla nanj in vsakokrat jo je spreletelo tako toplo prav noter do srca: Saj sem rekla, je pri sebi menila. Tineta so le ljudje tako spaciili — s svojo neumnostjo in brezsrčnostjo...

»Da,« je iznenada dejal Tine, kakor da je uganil, kaj si Anica misli, »pred tedni bi si ne bil verjel, da me bo življenje kdaj še veselilo. Zdaj pa sem ga vesel.«

Pogledal je Anico in njene oči so mu zasijale kakor zvezde. Tedaj je nadaljeval:

»Bil sem že čisto na tem, da se od same bridkobe izgubim. Najrajši bi se bil v zemljo vdrl, da bi žive duše ne bil videl, ker sem si mislil, da me itak nihče ne mara. Tuhtati sem začel in tuhtati pa še piti povrh, da že skoraj ni minil dan, ki me ne bi pri Mrdavsu videl...«

Anica je čutila, da pripoveduje Tine vse to njej sami, prav tako, kakor da se ji izpoveduje, da bi vedela, kako je z njim.

»Nazadnje —,« zdaj se je že spet nasmehnil. »nazadnje sem jel še za zakladi brskati.«

»Kaj si?« ga je Anica začudeno vprašala.

Tine je zardel.

Ali naj ji pove?

Tedaj je nekdo potrkal. V sobo je stopila Gradiška dekla in rekla:

»Domov pridite! Mrdavsova Rozika je prišla in bi rada z vami govorila.«